

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

*Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
«Іноземна мова за фахом»*

Рівень вищої освіти бакалавр (І курс)

Галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика, G Інженерія, виробництво та будівництво, F Інформаційні технології

Спеціальність Е6 Прикладна фізика та наноматеріали, G5 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка, F6 Інформаційні системи та технології

Освітня програма Радіофізика та технології програмування; Біофізика; Біомедична електроніка та комп'ютеризовані системи; Інформаційні технології керування складними системами

Вид дисципліни обов'язкова

Факультет Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем

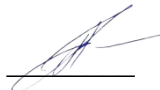
Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри іноземної мов професійного спрямування
від "26" червня 2025 року, протокол № 12
Завідувачка кафедри іноземної мов професійного спрямування

Ганна ГУССБА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
"30" червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії
факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» 2025 р.

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: вміння самостійно навчатися і критично мислити.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і включають виконання рефератів, есе або мультимодальних презентацій, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять).

**Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною
«Іноземна мова за фахом»**

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни складає для денної форми освіти 5 кредитів, тобто 150 годин для денної форми навчання.

Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає 70 годин для денної форми.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Назва теми	Кількість годин, денна форма	Форма контролю
І семестр		
Тема 1. Аналітичне читання та аудіювання текстів за фахом	16	Включено до поточного та підсумкового контролю

Тема 2. Граматика Present Indefinite; Present Continuous; Past Indefinite; Past Continuous; Future Indefinite; Future Continuous; Present Perfect; Present Perfect or Past Indefinite; Present Perfect Continuous; Past Perfect; Future Perfect; “There + be” Construction; Adjectives (Degrees of Comparison), Nouns; Pronouns	16	Включено до поточного та підсумкового контролю
Тема 3. Усна практика Matter; Energy; Electronics.	6	Включено до поточного та підсумкового контролю
Тема 4. Реферування аутентичних текстів за фахом. Презентація за фахом.	4	Включено до поточного та підсумкового контролю
Разом за I семестр	42	
II семестр		
Тема 1. Аналітичне читання та аудіювання текстів за фахом	8	Включено до поточного та підсумкового контролю
Тема 2. Граматика Revision of Tenses; Sequence of Tenses; Modal Verbs and their Equivalents; Passive Voice; Articles.	8	Включено до поточного та підсумкового контролю
Тема 3. Усна практика Wave Basics; Electricity; Computing.	4	Включено до поточного та підсумкового контролю
Тема 4. Реферування аутентичних текстів за фахом. Презентація за фахом.	8	Включено до поточного та підсумкового контролю
Разом за II семестр:	28	
РАЗОМ за рік	70	

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
	1 семестр	42
1	Підготовка до аналітичного читання текстів за фахом. Аудіювання текстів за фахом. Реферування англійською мовою автентичних текстів за фахом (загальним обсягом 10 тис. друкованих знаків) у формі Summary (12-15 речень), та укладанням словника. Співбесіда по прочитаному.	16
2	Самостійне вивчення граматичного матеріалу. Підготовка письмових домашніх завдань з граматики і аналітичного читання.	16

3	Підготовка до усної практики за темами: Matter; Energy; Electronics. Підготовка групових презентацій.	6
4	Підготовка самостійної презентації за фахом.	4
	2 семестр	28
1	Підготовка до аналітичного читання текстів за фахом. Аудіювання текстів за фахом. Реферування англійською мовою автентичних текстів за фахом (загальним обсягом 10 тис. друкованих знаків) у формі Summary (12-15 речень), та укладанням словника. Співбесіда по прочитаному.	10
2	Самостійне вивчення граматичного матеріалу. Підготовка письмових домашніх завдань з граматики і аналітичного читання.	8
3	Підготовка до усної практики за темами: Wave Basics; Electricity; Computing. Підготовка групових презентацій. Підготовка до співбесіди за опрацьованими темами 1 і 2 сем.	6
4	Підготовка самостійної презентації за фахом.	4
	Разом:	70

Критерії оцінювання видів самостійної роботи

1. Критерії оцінювання реферування автентичних текстів за фахом (Summary)

5 балів:

- Summary повністю відображає основний зміст і ключові ідеї тексту.
- Текст стислий, логічний, без зайвих деталей.
- Англійська мова правильна: незначні граматичні, лексичні та орфографічні помилки (1-2).
- Витриманий науковий стиль. Використано різноманітні мовні конструкції.

4 бали:

- Основні ідеї передані правильно, незначні деталі пропущені.
- Текст достатньо логічний, але подекуди є надлишкова інформація.
- Невеликі граматичні, лексичні та орфографічні помилки, що не заважають розумінню (загалом до 5).
- Збережено науковий стиль, але використано менше різноманітних мовних конструкцій.

3 бали:

- Передано лише частину ключових ідей; є спрощення або пропуски.
- Логіка викладу порушена; можливе повторення.
- Регулярні граматичні та лексичні помилки, але зміст здебільшого зрозумілий.

- Стиль переважно простий, без використання різноманітних мовних засобів.

2 бали:

- Значна частина ключових ідей відсутня або передана неправильно.
- Є багато зайвої або нерелевантної інформації.
- Часті граматичні та лексичні помилки, які ускладнюють розуміння.
- Відчувається відсутність наукового стилю.

1 бал:

- Summary не відображає основного змісту тексту.
- Логіка відсутня; текст неструктурований.
- Дуже багато мовних помилок, через що важко зрозуміти зміст.

"Реферування автентичних текстів за фахом" зараховується у повному обсязі за умов його подальшого усного відтворення **в режимі онлайн з камерою** та наявності укладеного словника. Всі завдання пишуться від руки.

2. Критерії оцінювання письмових домашніх завдань з граматики і аналітичного читання.

Всі завдання пишуться від руки. Всі передбачені складові кожного завдання мають бути у наявності. За відсутністю лише **1-го складового** завдання вважається **НЕ** виконаним. Перевіряються на заняттях або консультаціях **в режимі онлайн з камерою**.

3. Критерії оцінювання усної відповіді.

(Співбесіда за темами в режимі онлайн з камерою.)

Кількість питань - 2.

Оцінка: отриманий загальний бал за 4 критеріями (макс. 10)

1.Змістове наповнення висловлення (макс. 4 б)

- ступінь виконання комунікативного завдання

завдання розкрито повністю : мінімум три поширених речення на кожне питання відповідно темі	4 б
ОДНЕ повністю + ОДНЕ частково	3 б
тільки ОДНЕ повністю	2 б
тільки ОДНЕ частково	1 б
українською не зрозумілий виклад думок або відмова виконувати завдання	0 б*

* - загальна оцінка за усну відповідь становить 0 балів

2. Лексичний засяг (макс. 2б)

- розлогий обсяг використання **фахової** лексики;
- загальна лексична правильність і відповідність дібраних лексичних одиниць комунікативному завданню;
- відсутність помилок у вимові лексичних одиниць (зокрема, тих, що заважають розумінню)

повна відповідність (+лексичні помилки = 0 помилки у вимові , що заважають розумінню=0) (помилки у вимові , що <i>НЕ</i> заважають розумінню ≤ 2)	2 б
часткова	1 б
незадовільна	0 б

3. Граматична правильність (макс. 2б)

- відсутність помилок;
- розмаїття синтаксичних конструкцій

повна відповідність (+помилки, що заважають розумінню = 0 помилки, що <i>НЕ</i> заважають розумінню ≤ 2)	2 б
часткова	1 б
незадовільна	0 б

4. Комунікативність і структура відповіді (макс. 2б)

- *монологічна* зв'язність між власними думками завдяки розлогій наявності з'єднувальних елементів;
- *діалогічна* зв'язність (міжособистісно між репліками: уміння *реагувати на, підтримувати* та *заохочувати* репліки співбесідника);
- *темп* мовлення;
- *умотивованість пауз*

повна відповідність	2 б
часткова	1 б
незадовільна	0 б

4. Критерії оцінювання презентації

Захист презентації за фахом (**10 балів**). Презентація складається з усного виступу та візуальних засобів.

Усна частина - 4-5 хвилин (орієнтований обсяг у текстовому вигляді 2500-3000 тис. знаків без пробілу). Обсяг обов'язковий для всіх.

Візуальна частина має містити не менше 4 слайдів.

Усна частина і візуальна частина оцінюються за **6 блоками**.

Загальний бал ділиться на **3**.

Читання з екрану **не дозволяється**.

Формат екзамену передбачає відповіді на запитання по темі презентації (**1-2 питання**).

Критерії оцінювання презентації

Візуальна частина (слайди)					
Блок 1					
Критерій	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Відповідність слайдів усній частині	Слайди повністю підтримують усну частину; всі ключові моменти на слайдах відображаються у виступі; немає зайвих елементів	Слайди переважно доречні; незначні моменти виступу не представлені на слайдах.	Часткова відповідність: деякі слайди не підтримують усну частину; важливі моменти пропущені.	Слабка відповідність: більшість слайдів не відображають усні ключові моменти; матеріали часто нерелевантні.	Слайди не відповідають усній частині; не підтримують виступ; матеріали відволікають увагу.
Блок 2					
Критерій	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Ясність і зрозумілість слайдів	Текст легко читати; чіткі схеми, діаграми; текст стислий (до 6 рядків)	Переважно зрозумілі; чіткі схеми, діаграми; подекуди перевантажені текстом.	Подекуди нечіткі схеми; є перевантаження текстом.	Текст важко читати; схеми незрозумілі.	Слайди не зрозумілі.
Блок 3					
Критерій	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Правильність англійської мови у слайдах	Без граматичних і лексичних помилок; стиль науковий	Незначні помилки, що не заважають розумінню; стиль науковий	Помилки трапляються регулярно; зрозуміло з контексту; стиль науковий	Багато помилок, що ускладнюють розуміння; недотримання стилю	Дуже багато помилок; текст майже незрозумілий; недотримання стилю

Усна частина					
Блок 4					
Критерій	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Структура та зміст усної	Вступ, основна частина і висновок	В основному логічна і	Частково логічна; деякі	Слабка структура;	Відсутня структура;

частини	логічні, послідовні та повні; структура чітка. Усна частина повністю відповідає темі.	послідовна; незначні недоліки. В основному відповідає темі.	елементи структури неповні або неузгоджені. Частково відповідає темі.	логіка порушена. Слабке розкриття теми.	логіка порушена. Тема не розкрита.
Блок 5					
Критерій	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Вимова	Чітка, правильна вимова; легко зрозуміти; природна інтонація	Майже правильна вимова; дрібні неточності не заважають розумінню	Помітні помилки у вимові, але основний зміст зрозумілий	Багато фонетичних помилок, що ускладнює розуміння	Дуже слабка вимова; виступ майже незрозумілий
Блок 6					
Критерій	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Граматика і лексика	Використання широкого діапазону лексики; граматично правильне мовлення (допускаються 1-2 лексико-граматичні помилки)	Невеликі граматичні чи лексичні помилки, які не заважають розумінню (4 лексико-граматичні помилки); загалом правильне мовлення	Достатня, але обмежена лексика; регулярні помилки, але це не заважає розумінню	Слабкий словниковий запас; численні граматичні помилки	Дуже низький рівень; мова майже незрозуміла

Рекомендована література

Основна література

1. Лешньова Н.О., Павлова Л.В., Сергеева О.А. Step Forward in Grammar – Харків, ХНУ, 2019. – 120с.
2. Robert Dinwiddie, John Farndon at al. How to be Good at Science – USA DK Publishing, 2018 –316 с.
3. Jenny Dooley, Virginia Evans. Career Paths Software Engineering –Express Publishing, 2015 – 116с.
4. John Farndon et al. The science book – Penguin Random House Company, 2015 – 799с.
5. Аутентичні тексти за фахом з міжнародних журналів та енциклопедій:
<https://spectrum.ieee;>
[https://www.britannica.com/;](https://www.britannica.com/)
[www.nature.com;](http://www.nature.com)

https://ethw.org/Main_Page;

<https://www.quantamagazine.org/>

Допоміжна література

1. Верба Г. В., Верба Л. Г. Довідник з граматики англійської мови. – К. : Освіта, 1993. – 320с.
2. Ковальова А.В., Лешньова Н.А. Focus on Science Reading. – ХНУ, 2009. – 83с.
3. M. Swan, C. Walter. How English Works. – Oxford: Oxford University Press, 1997. – 358с.
4. R. Murphy English Grammar in Use, – Cambridge. Cambridge University Press, 1998 – 330с.
5. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammarway –Express Publishing, 2008-224с.
6. Jenny Dooley, Virginia Evans Grammarway. –Express Publishing, 1999. –224с.
7. Angela Healan, Katrina Gormley Close Up B1+ – National Geographic Learning, 2015. – 190с.
8. Angela Healan, Katrina Gormley Close Up B2 – National Geographic Learning, 2015. – 186с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Мультимедійна платформа <https://mu.edu.ua/english4ukraine>

ФОРУМ/БЛОГ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ФАХІВЦІВ з фізичних дисциплін

<https://www.scienceforums.net/forum/6-physics/>

Енциклопедія Британіка <https://www.britannica.com/>

Ted Talks. Ideas worth spreading.

<https://www.youtube.com/watch?v=ubZuSZYVBng>0:12 / 8:19

Ted Education

<http://www.wrx.zen.co.uk/britnews.htm>

National Geographic

<https://www.youtube.com/user/NationalGeographic/videos>

Branch Education

https://www.youtube.com/channel/UCdp4_1lvPmpN-gDbUwhaRUQ/videos

Kurzgesagt – In a Nutshell

<https://www.youtube.com/user/Kurzgesagt/videos>

Physics Videos by Eugene Khutoryansky

<https://www.youtube.com/user/EugeneKhutoryansky/videos>

The Royal Institution

<https://www.youtube.com/user/TheRoyalInstitution/videos>

Jefferson Lab

<https://www.youtube.com/user/JeffersonLab/videos>

Big Think - Smarter, Faster

<https://bigthink.com/>

Допоміжні:

1. British Press online

<http://www.wrx.zen.co.uk/britnews.htm>

2. What is the word of the day?

Oxford Dictionaries online...

<http://www.askoxford.com/>

3. Longman Dictionary

<http://www.ldoceonline.com/>